

ИЗВЕШТАЈ

УПРАВЕ БЕОГРАДСКЕ СЕКЦИЈЕ ДРУШТВА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ БИБЛИОТЕКАРА

За 1935 годину.

На основу члана 29 Правила, управи је част поднети годишњој скупштини следећи извештај о раду у току 1935 године.

На годишњој скупштини, која је одржана 12 јануара 1935 године, изабрана је управа београдске секције Друштва Југословенских Библиотекара за 1935 годину, и према члану 30 Правила, конституисала се на седници 18 јануара 1935 године. Тада је решено: да г. Урош Џонић врши дужност претседника, г-ђа Радмила Чолаковић благајника, г-ђа Смиља Мишић секретара; дужност заменика претседника да врши г-ђа Иванка Пилетић, заменика благајника г-ђа Софија Стојановић, заменика секретара г-ђа Љубица Марковић. – После конституисања, управа је почела отправљати текуће послове.

У току 1935 године управа је одржала укупно 12 седница, и то 6 управних и 6 проширених, т.ј. са учешћем чланова наше секције. На тим седницама решавана су текућа питања, од којих су била најважнија:

- а) питање стања и потреба библиотека у Београду и са области београдске секције;
- б) питање измене друштвених правила;
- в) питање предлога Закона о библиотекама
- г) питање конгреса Друштва Југословенских библиотекара

Оригинал документа налази се у Архиви Друштва југословенских библиотекара која се чува у трезору Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.

СТАЊЕ И ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКА У БЕОГРАДУ И НА ОБЛАСТИ БЕОГРАДСКЕ СЕКЦИЈЕ.

Управа је на основу 31 члана друштвених Правила желела да прикупи податке о свима библиотекама са свога подручја. У нашем потпису библиотека у Београду, забележене су 33 јавне библиотеке, Управа је упутила тим библиотекама писма о молбом за податке, а добила их је од 19 београдских библиотека.

Према свим подацима, у 19 библиотека у Београду 740.900 интентарисаних књига, 24.451 часописа 5.114 рукописа. И овом приликом морамо нагласити да већина библиотека у Београду немају својих посебних зграда, које су подигнуте искључиво за библиотеке, или бар подешене да би се могле уредити да буду приступачније за публику. Морамо са жаљењем истаћи чињеницу да у престоници још не постоје довољно простране и модерне зграде ни за Народну, ни за Општинску библиотеку. Већина осталих јавних библиотека у Београду смештени су у “посебној соби” – “библиотека се налази у холу, где је сто на коме се читају књиге” – а има такав случај да се библиотека “налази у сутерену главне зграде Министарства”.

Али поред свега тога што су библиотеке у Београду смештене у неподесне зграде и просторије, број посета је у библиотекама велики. Поједине библиотеке посећују у Београду просечно најмање 50, а највише до 400 лица дневно, као што је то случај са “Руском јавном библиотеком”.

Са прикупљањем података о стању и потребама библиотеке са области наше секције ван Београда, ишло је теже. Управа је тражила податке од свију познатијих библиотека са наше области, – одговор је добила само од 9 библиотека. Из њих се види да стање и у тим библиотекама није боље, а потребе су исте.

Оригинални документ налази се у Архиви Друштва југословенских библиотекара која се чува у трезору Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.

Потребе наших библиотека су многобројне. Највжније су подесне посебне зграде, проширење библиотечких просторија, већи државни кредити, повећање субвенција од државе бановине и градова за набавку књига, повез и издржавање; знатно већи број стручног особља; боља организација библиотеке и у вези о тим тешња међусобна сарадња библиотекара. Једна од највећих потреба било би оснивање библиотекарског курса.

Већина библиотека са наше области није уређена ни по каквим принципима библиотекарства, што се јасно види из извештаја које су оне саме поднеле управи наше секције. Многе библиотеке уређују људи, које су у библиотеке ушли стицајем прилика. Они често немају ни основног знања из библиотекарства. Међу њима се нађе и таквих, који не знају разлику између каталога и инвентара. Нека нам је дозвољено да као доказ наведемо само пример, два. На питање “какво је уређење библиотеке, по струкама, или по текућем броју“, управа ове секције је добила писмени одговор да је библиотека уређена “по ормарима“ а на питање “какви су каталози“ по струкама, или по азбучном реду писаца “, – одговор је био “инвентарни“, “американски“, и т.д. Несумљиво је дакле, да библиотекарима – нестручњацима треба пружити прилике да стекну основна знања из библиотекарства и зато је најподесније да наш Друштво оснује библиотекарски курс. Тек тако би се могла спровести организација и реорганизације библиотека са области наше секције. Наше друштво би требало да издејствује не само отварање библиотекарског курса, већ и могућност да се ни у једну већу јавну библиотеку не постављају лица без свршеног библиотекарског курса, или најосновније стручне спреме из библиотекарства. Док се такав курс не оснује, била би потребна и врло корисна стручна предавања у нашем Друштву у циљу обавештавања, а и усавршавања свију чланова у библиотекарству. Нажалост, такво предавање, ове године, није било пријављено ни једно. Одржано је неколико стручних реферата, који су били такође од користи. Али за жаљење је што чланови наше секције нису ове године показивали више не само активности, него ни интересовања за наше Друштво.

Оригиналног документа налази се у Архиви Друштва југословенских библиотекара која се чува у трезору Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.

ИЗМЕНА ДРУШТВЕНИХ ПРАВИЛА И ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О БИБЛИОТЕКАМА.

На нашим проширеним седницама и ове године радило се - са великим задовољством констатујемо да су поједини чланови радили живо и са вољом – на измени друшвених Правила и та Правила имају извесних празнина, које ??? и рад или коче развој Друштва (на пр. одредбе о чланарини). Питање измене друштвених правила претресано је више пута на нашим седницама ; г –ица Војиновић израдила је предлог о изменама, који ће поднети у име секције, земаљском конгресу југословенских библиотекара. Најважније предложене измене су све: предлаже се смањење чланарине – за редовне чланове на 30 динара, а за ванредне на 20 динара., – и тачније се дефинишу врсте и функције друштвених скупова.

Г. Светозар Матић, израдио је свој пројекат Закона о библиотекама. На основу тога предлога и примедба на њега од стране загребачке и љубљанске секције, радила је предлог наше секције г-ца Војиновић; касније су јој у послу помагале г-це Марковић и Михаиловић. Оне су израдиле пројекат, и поднеле га нашој Секцији. Њихов предлог изнесен је на 4 проширене наше седнице и у редиговању појединих чланова предлога Закона, учествовали су и остали наши чланови. Тај предлог Закона, израђен у нашој секцији и на нашим седницама, упућен је Главној управи заједно са преписом Закона о Народној библиотеци, појединих чланова из Закона о штампи, Закона о Универзитетима, и Опште уредбе Универзитета. Главна је управа замољена да при дефинитивној изради пројекта Закона, који ће Главна управа изнети и пред конгрес и упутити Министарству просвете, узме у обзир и предлог београдске секције.

У циљу даљих припрема за конгрес, управа наше секције упутила је појединим члановима писмо с молбом да на време сврше кореферате за рад: Унификација каталогизирања, који је загребачка секција пријавила за конгрес.

Оригинално документ налази се у Архиви Друштва југословенских библиотекара која се чува у трезору Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.

БРОЈНО СТАЊЕ ЧЛАНОВА БЕОГРАДСКЕ СЕКЦИЈЕ И СТАЊЕ БЛАГАЈНЕ.

Бројно стање чланова наше секције крајем 1935 године било је следеће:

У секцији уписано је укупно 54 чланова, од којих су 46 редовних, 6 ванредних, 1 утемељач и 4 помагача. И ако је број чланова наше секције доста велики, према броју чланова у Загребу и Љубљани, ипак се управа не може похвалити да су ови чланови уредно одговарали свима својим чланским обавезама. Од 46 редовних чланова платили су цео свој члански улог до 31 децембра 1935 године 25 чланова. И не само да је остала неплаћена чланарина за 1934 и 1935 годину, него има чланова, који нису уредно плаћали већ од 1932 године. Несумљиво је да задатак нашег Друштва није у чињеници да прикупи што више пара у својој благајни, али је дужност свакога члана да и у овом погледу одговори својим обавезама и да помогне Друштву да може покренути донације и оне послове, који су у вези са материалним издацима. Увиђајући да извесном броју чланова тешко пада плаћање улога према досадањим Правилима, управа је у споразуму са члановима донела одлуку да се за ову годину привремено плаћа на име годишње редовне чланарине 30 динара, а на име ванредне 20 динара. Да би та одлука добила и правну санкцију, управа секције се обратила Главној управи с молбом да то прими знању, и да ово питање изнесе пред конгрес. За случај да конгрес не прихвати наведени предлог, чланови су дужни да уплате чланарину према садашњем Правилима.

Оригинал документа налази се у Архиви Друштва југословенских библиотекара која се чува у трезору Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.

Оригинал документа налази се у Архиви Друштва југословенских библиотекара која се чува у трезору Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.